

athena

Visie OV4

Inhoudsopgave

Visie	3
<i>PIJLER 1: VERBINDING</i>	4
<i>PIJLER 2: WEERBAARHEID</i>	6
<i>PIJLER 3: LEREN UIT ERVARING</i>	7
<i>PIJLER 4: AUTONOME MOTIVATIE</i>	8
<i>PIJLER 5: HERSTELGERICHT WERKEN</i>	9
<i>PIJLER 6: ONDERSTEUNING & BEGELEIDING</i>	10
Kaders	14
<i>Social Discipline Window</i>	15
<i>Crisisontwikkelingsmodel</i>	16
<i>GroEICirkels</i>	17
<i>De Preventiepiramide</i>	18
<i>Het 4-Laden model</i>	19
<i>Het Herstelgesprek</i>	20
<i>De Proactieve Cirkel</i>	21
Procedures	22
<i>Lesgebeuren</i>	23
<i>Pauze en speeltijden</i>	23
Start van de dag en speeltijden	23
Middagpauze	24
<i>Time-Out</i>	24
Open Time-Out	24
Gesloten Time-Out	25
<i>Opvolging</i>	25

Visie

PIJLER 1: VERBINDING

Verbinding is voor onze werking een van de belangrijkste pijlers. Als die verbinding niet kan gelegd worden, dan worden alle andere doelen enorm moeilijke uitdagingen. Alles start met verbinding. Deze verbinding heeft 2 belangrijke doelen voor ons als school: enerzijds het leerproces optimaal bevorden en anderzijds het welbevinden van de leerling optimaliseren. Het eerste is duidelijk. Als er geen verbinding is, dan heerst er ook geen goed leerklimaat. De leerling zal niet graag naar school komen, niet gemotiveerd zijn door de leerstof en loopt vervolgens zelfs het gevaar een volledige afkeer te krijgen van het leren op zich.

Het welbevinden is dus nog belangrijker. Wij willen bovenal dat onze leerlingen zich goed voelen. Zich goed voelen bij zichzelf, maar ook bij anderen. Er zijn op school zelden momenten waarbij een leerling niet in relatie treedt met anderen, het zou dan ook een grote fout zijn om hier geen aandacht voor te hebben. En wij gaan zelfs nog een stap verder. Wij zetten die verbinding helemaal bovenaan en vatten ermee aan als eerste pijler waarop onze volledige werking steunt.

Geweldloze communicatie

Alles wat we doen op deze school is gebaseerd op verbindende, geweldloze communicatie. In alle richtingen. Zowel tussen leerling en leerkracht als onderling.

Want verbinding start altijd vanuit communicatie. En communicatie gebeurt altijd tussen 2 partijen. Vaak is verbinding onmogelijk omdat er niet (correct) wordt gecommuniceerd. Dit leidt uiteindelijk meestal tot frustraties en ruzies. Om tot ideale en geweldloze communicatie te komen dienen we enkele stappen te doorlopen:

1. Grondhouding: Bewust worden en bewust maken van **hoe** we communiceren.
2. Eigen maken: Een alternatieve manier van communiceren zoeken met oog op ontmoeting.
3. Integreren: Groeien naar een constructief klimaat waarin conflicten bespreekbaar worden.

Luisteren

Luisteren is natuurlijk sowieso onlosmakelijk verbonden met communicatie. Maar net omdat dit misschien wel het meest essentiële onderdeel van communicatie is, is het des te belangrijker om hier extra op te focussen.

Ook luisteren valt dus onder bovenstaande stappen. Namelijk grondhouding (hoe luisteren we?), eigen maken (hoe kunnen we tot beter luisteren komen) en integreren (een klimaat waarin altijd op de juiste manier geluisterd wordt naar elkaar). Luisteren heeft alles te maken met de ingesteldheid van jezelf tegenover de ander en andersom. Binnen onze werking proberen we daarom in eerste instantie verbinding te maken met onszelf. Want wanneer we in staat zijn contact te leggen met onze eigen emoties, dan kunnen we die beter (leren) begrijpen, en zal het ons beter lukken om ook de emoties van een ander te begrijpen. Dan kunnen we die emotie ook overstijgen om op een objectieve manier naar een conflict te

kijken en jawel, tot geweldloze en verbindende communicatie te komen.

Op die manier werken we naar een klimaat waarin de jongere niet alleen gehoord wordt door medeleerlingen en leerkrachten, maar ook door zichzelf. Waardoor we uiteindelijk weer kunnen terugkomen naar het emotioneel welbevinden van alle partijen.

Reflecteren

Wat in de vorige puntjes werd besproken is enkel mogelijk wanneer er ruimte is om te reflecteren. Dit doen we op verschillende manieren. Enerzijds samen met elkaar, we zetten dan ook maximaal in op het integreren van de Proactieve cirkel, en anderzijds permanente zelfreflectie. Dit laatste is eigenlijk ons streefdoel. Zelfreflectie is enorm moeilijk, maar we houden wel van uitdagingen!

Want als we onszelf kunnen versterken in reflecteren, dan kunnen we dankzij deze vaardigheid toekomstige conflicten voorkomen.

Context

In die verbinding willen wij als werking nog verder gaan. Wij zijn ervan overtuigd dat als er enkel binnen onze werking in verbinding getreden wordt tussen leerlingen en leerkrachten, we dan heel wat kansen en mogelijkheden mislopen. Daarom zijn ook ouders, voogden begeleiders en externe diensten een belangrijk onderdeel van onze werking. Wij zien dit heel breed. Het kan een extra handvat zijn om die verbinding te krijgen met de leerling, maar ook een belangrijk vervolg hierop eens de verbinding gelegd werd. Daarom streven wij naar 100% transparantie. De tijd van blind vertrouwen in leerkrachten ligt al lang achter ons. Het is een vertrouwen die wij met overtuigend recht willen bekomen door optimale betrokkenheid. Oudercontactweken in plaats van een enkele avond, digitale leermiddelen ombuigen om ook externen te bereiken, een open leerlingenvolgsysteem ... het zijn slechts enkele tools die wij gebruiken in ons streven naar open communicatie.

Want wij willen de leerling niet enkel opleiden tot een goede leerling, maar ook tot een waardig lid van de maatschappij. Een maatschappij waar die jongere in aanraking komt met zoveel meer dan enkel de school en de leerkrachten. Wij zijn er daarom van overtuigd dat het onze taak is om met deze relaties reeds vanaf de start rekening te houden en ze zelfs in te zetten als extra sterkte.

PIJLER 2: WEERBAARHEID

Als werking is het niet alleen belangrijk om de leerlingen zomaar op de klassieke manier te sturen, maar is het ook belangrijk om de leerlingen een autonome weerbaarheid aan te leren.

De weerbaarheid die wij als school willen meegeven aan onze leerlingen, moet hen sterken in het fundament, zodat het in het verdere verloop rendeert in de ruime zin:

- De leerling op een 'comfortabele' manier kunnen laten omgaan met een vreemde context.
- De leerling bijbrengen 'hoe het best te reageren' wanneer men zich binnen een nieuwe, onbekende of oncomfortabele context begeeft.
- De leerling de reflex aanbrengen om op een 'positief creatieve manier' te handelen binnen een vreemde context.
- De leerling laten 'reflecteren' rond hun eigen houding.
- De leerling zichzelf laten in vraag stellen; 'zelfevaluatie'.
- De leerling kunnen laten omgaan met het aanvaarde of het geven van excuses; 'kwetsbaar opstellen'.

De training van dit weerbaarheidsspectrum is de kiem voor een sterke persoonlijkheid. Dit leidt vervolgens ook tot bewustwording en stelt de leerlingen in staat hun zelf om te gaan met hun kwaliteiten en valkuilen. Zo ontwikkelen ze de perfecte basis om door te groeien tot een weerbaar persoon.

Enkel wanneer dit proces gefaciliteerd, aangemoedigd en ondersteund wordt door pedagogen en de leerling op een correcte manier in contact brengt met zichzelf en zijn leerproces, kan dit slagen.

Dit proces situeren we volledig binnen de groeicirkel, die bestaat uit 3 zones:

1. Comfortzone: Veilige zone van gewoontes, vaste denkbeelden en ervaringskennis die ons gedrag en handelen aansturen en waarbinnen we ons dus letterlijk comfortabel voelen.
2. Leerzone: Hierbinnen situeren we alle nieuwe en ongekende situaties. Het is een plek waar de leerlingen effectief leren, de spanning hoeft in deze zone hoeft dus niet per se negatief te zijn. Opgelet, zonder spanning kom je niet tot leren, en is het ook niet mogelijk om de comfortzone te vergroten.
3. Conflictzone: Dit is de zone waar een teveel aan stress of angst zich opdringt. Er is een te groot verschil tussen de nieuwe ervaring en de comfortzone. De leerling zal de weg naar de comfortzone terug opzoeken en heeft daarbij de keuze uit 3 strategieën: "VVV" (Vechten/ Vluchten of (be)Vriezen).

Door de leerling vaak doorheen de verschillende cirkels heen te laten kruisen, kan de leerling zich bewust worden van zijn leerproces, zijn gevoeligheden en zijn verwachtingen. Zo zal hij onbewust zijn comfortzone vergroten en de barrière van de conflictzone telkens verder van zich af leggen. Dit resulteert uiteindelijk in rechtstreekse groei van de leerling en diens weerbaarheid.

Een van de meest toegespitste tools rond deze weerbaarheid is de Aandacht in Actie – training. Deze tool speelt hier perfect op in. Door onder andere te vertrekken vanuit concrete ervaringen die zich afspelen in, buiten of rond het lesgebeuren, hebben we vaak de doelgroep mee, en we spelen in op de behoefte tot actie en al doende en speels leren.

Daarom zetten wij ook volop in op leren vanuit ervaring.

PIJLER 3: LEREN UIT ERVARING

Als je aan mensen vraagt waar ze het grootste deel van hun kennis hebben opgedaan, dan zal je gek genoeg zelden horen: “op school.” Meestal antwoorden velen op deze vraag: “ervaring!” Natuurlijk is dit niet helemaal waar, want veel zaken die je op school leert zorgen voor de kennis en vaardigheden die je nodig hebt om die ervaringen te kunnen opdoen. Wat wel een feit is, is dat wat mensen leren uit eigen ervaring altijd het langst blijft hangen en ook hetgeen is waar mensen het meest in vertrouwen.

Dit willen wij als extra sterkte gaan inzetten. Want wat als we deze ervaring bewust gaan implementeren? Wij zijn er van overtuigd dat je uit die combinatie van leren en ervaren maximale leerwinst kunt halen. Want hoewel wij natuurlijk nog steeds heel veel belang hechten aan de cognitieve vaardigheden die je meestal enkel op school aangeboden krijgt, vinden wij dat dit rechtstreeks samenhangt met de ervaringen die je vaak buiten school aangeboden krijgt. In het klassieke onderwijs krijg je de nodige cognitieve kennis en vaardigheden mee en veel gelukwensen met de ervaringen in het verdere leven. Wij willen die ervaringen al meteen samen met het klassieke leerproces aanbieden. Daarom dat voor ons ‘leren uit ervaring’ een unieke pijler is binnen onze werking. Want al doende leert men! We hebben het daarbij niet enkel over pure cognitieve kennis en vaardigheden, maar ook over mentaal welzijn en sociale vaardigheden zoals samenwerken, verdraagzaamheid en respect.

Daarom onderscheiden we binnen deze pijler 2 belangrijke onderdelen; Enerzijds ervaringsleren, en anderzijds ervaringsgericht leren.

Ervaringsleren

Bij ervaringsleren wordt een specifieke situatie gecreëerd waarin de leerlingen concrete ervaringen opdoen. Dit motiveert hen om na te denken over de eigen situatie dat leidt tot nieuwe inzichten. Op hun beurt leidt dit verder tot meer autonomie en een nieuw toekomstperspectief. Elke leerling heeft zijn eigen voorkeuren en zijn eigen leerstijl. De rol van de leerkracht of begeleider is daarom heel belangrijk in het ervaringsleren. De begeleider laat het proces zijn beloop gaan maar observeert, begeleidt en geeft richting aan waar nodig. Dit wordt heel bewust begeleid door de 4 fasen van het ervaringsleren steeds in het achterhoofd te houden:

1. Reflectie
2. Herkenning
3. Erkenning
4. Experimenteren

Met deze 4 fasen als leidraad gaat de begeleider samen met de leerling op zoek hoe er geleerd kan worden uit de opgedane ervaring binnen de reeds eerder genoemde groeicirkels.

Ervaringsgericht leren

Bij ervaringsgericht leren vertrekken we vanuit de interesses van de leerling. Leerlingen leren vooral ervaringsgericht: eerder door te doen. Want de ervaring zal het ons leren! Samen met en op maat van de leerling gaan we op zoek naar hoe er geleerd kan worden uit de opgedane ervaringen. We bewaken hierbij nog steeds het leerproces, maar het initiatief komt vanuit de leerlingen. Wat vanop de schoolbanken wordt geleerd wordt bijna tegelijk concreet toegepast in de praktijk.

PIJLER 4: AUTONOME MOTIVATIE

Om tot goed leren te komen is het niet enkel voldoende om de leerstof of ervaringen aan te bieden, het is ook enorm belangrijk dat de leerling deze wilt ontvangen. Vaak wordt gezegd dat het tegenwoordig steeds moeilijker wordt om leerlingen te motiveren. De leerkrachten moeten veel meer moeite doen om de leerlingen mee te krijgen. Wij zijn hier echter niet van overtuigd. Het verschil zit hem erin dat leerlingen tegenwoordig de lat een stuk hoger leggen en zelf op zoek gaan naar de zinvolheid van een opdracht. In het klassieke systeem wordt vaak gewerkt vanuit controleerende motivatie. Deze is gebaseerd op verplichtingen, angst voor straf, of het uitzicht van een beloning. Controleerende motivatie bezorgt de leerlingen onnodige druk en zeer veel stress, wat uiteindelijk leidt tot weinig resultaat op lange termijn. Onze werking zet daarom volop in op autonome motivatie. We zoeken naar relevante raakpunten en laten de leerlingen zelf inzien wat relevant of betekenisvol is. Ondanks dat de leerstof natuurlijk deels nog steeds vastligt, proberen wij toch te vertrekken vanuit de eigen interesses en keuze van de leerling. Als de leerling daardoor zelf het belang van de leerstof gaat inzien, dan hoeft er van verplicht leren geen sprake meer te zijn. Deze autonome motivatie verlaagt de druk en verhoogt het welbevinden. Als het welbevinden van de leerlingen hoog is, met andere woorden; als de leerling graag naar school komt en zelf wil leren, dan kunnen wij er zo in slagen tot een maximale leerwinst te komen.

Basisbehoeftes

Om tot die autonome motivatie te komen, zetten wij in op de 3 psychologische basisbehoeftes die bij iedereen aangeboren zijn;

- Behoefte aan competentie
- Behoefte aan autonomie
- Behoefte aan verbondenheid

Met andere woorden, wij geloven dat iedereen de behoefte heeft om iets bij te leren, om iets te kunnen. Dit kunnen we echter enkel doen als we hun eigenheid respecteren. Als wij als leerkracht de eigen wensen, interesses en verantwoordelijkheden van de leerlingen erkennen en respecteren, dan ontstaat er verbondenheid.

We doen dit vóór een taak of opdracht (een authentieke uitdaging aanbieden binnen een gestructureerd kader), tijdens het leerproces (door positief te bejegenen, hulp te bieden en aanwezig te zijn) en na het leren (zelfreflectie aanmoedigen, positieve feedback...)

IHP

Om oprecht te starten vanuit de interesses en noden van de leerlingen, is ons vertrekpunt altijd het Individueel Handelings Plan (IHP). Hierin staat alle info over de leerling die van belang is bij het leerproces. Hobby's, talenten, interesses ... maar ook werkpunten of onzekerheden. Dit is een flexibel document en wordt constant bijgestuurd en aangevuld. Door dit als basis te nemen, proberen wij elke les opnieuw de leerlingen unieke en tegelijk kwalitatieve leeruitdagingen aan te bieden op hun eigen maat.

PIJLER 5: HERSTELGERICHT WERKEN

Een type 3 school zonder conflicten noemen we regulier privéonderwijs. Conflicten zijn niet alleen onvermijdelijk, ze zijn zelfs nodig. Ook deze conflicten zorgen voor groei als gevolg van persoonlijke ervaringen. Ons hoofddoel is daarom niet het vermijden van alle conflicten, maar hoe we deze conflicten aanpakken. Dit enerzijds op het vlak van hoe ga je om met het conflict zelf (denk aan het ombuigen van fysiek geweld naar praten in de plaats). Maar anderzijds ook op de opvolging hiervan, dus herstel. Zoals eerder gezegd is het altijd de bedoeling om terug te komen naar die verbinding. Herstelgericht werken is dus geen tool op zich, maar een allesomvattende attitude. Alles wat we doen binnen onze werking is vanuit die herstelgerichte houding. Fouten kunnen, conflicten zijn ok en ruzies mogen er zijn, maar herstel volgt altijd.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit op lange termijn niet enkel zorgt voor vermindering van conflict, maar ook zorgt voor een gezonder schoolklimaat, wat het welbevinden bevordert.

Enkele tools die hier toe bijdragen zijn

De proactieve cirkel

Door de dag, de les, de pauze ... te starten of af te sluiten met een proactieve cirkel creëren we rust en verbinding. De cirkel opstelling zorgt ervoor dat niemand aan het hoofd staat. Iedereen is gelijk, iedereen heeft het recht om te spreken. Niemand reageert op een ander of geeft zijn mening over iets wat een ander zegt. Het respecteren van elkaars recht om een stem te hebben is fundamenteel.

De herstelcirkel

'Even cirkelen' kan ook wanneer er duidelijk spanningen zijn binnen de groep. Een conflict kan ervoor zorgen dat er onderlinge onrust is en dat de verbinding wegvalt. Onder dezelfde voorwaarden van een proactieve cirkel kan er dan dus een herstelcirkel plaatsvinden. Iedereen kan zo zijn aandeel in het conflict verwoorden zonder veroordeeld te worden. Zien we als groep een oplossing? Kunnen we als groep een compromis vinden? ...

Het herstelgesprek

Een conflict tussen 2 partijen vraagt altijd om een herstelgesprek. Wat er ook gebeurt. Het herstelgesprek staat los van een sanctie. Opvolging moet er altijd zijn. Een time-out of straf kan uiteraard volgen op het overtreden van de regels tegenover elkaar, maar zorgt nooit voor herstel. Wat er ook is voorgevallen. De verbinding moet altijd hersteld worden om verder te kunnen binnen een veilig leef – en leerklimaat. – begeleid door 3de partij die niet betrokken was

PIJLER 6: ONDERSTEUNING & BEGELEIDING

Misschien wel de belangrijkste pijler of zelfs het fundament waar alle andere pijlers op steunen. Want zonder goede ondersteuning en correcte begeleiding zijn alle voorgaande pijlers waardeloos.

Tegelijk is dit ook een van de meest uiteenlopende pijlers, met een brede waaier aan kaders en procedures waar wij samen als team naar handelen. Binnen deze waaier putten wij zowel uit onze eigen jarenlange ervaring als leerkrachten, begeleiders, opvoeders en ondersteuners, alsook uit vele externe bronnen. Hierdoor durven wij te stellen dat onze missie pas geslaagd is als wij ieder kind begeleiding en ondersteuning op maat hebben aangeboden. Want wij zien die begeleiding niet als een einddoel, maar als een cyclisch proces. Enkele tools waar deze pijler op steunt:

De Preventiepiramide

Dit model vertrekt vanuit een brede basis waarop onze volledige werking wordt gebouwd, met andere woorden: de maatschappij in al zijn aspecten. Wij beseffen maar al te goed dat onze leerlingen vaak een buitengewone rugzak van ervaring met zich meedragen. In dit model vinden we zowel preventieve maatregelen als curatieve maatregelen.

Social Discipline window

Deze aanpak gebaseerd op de ideale balans tussen controle en steun of structuur en zorg. Niet autoritair, maar evenmin bemoederend. Begeleiden en ondersteunend doen we altijd met de leerling, vanuit een gezaghebbende invalshoek die telkens weer leidt tot verbinding.

Het Crisisonwikkelingsmodel

In dit model worden de verschillende stadia behandeld die een crisis kan doorlopen, met hieraan de verschillende attitudes en interventiemogelijkheden gekoppeld. Afhankelijk van de fase waarin de leerling zich bevindt is het belangrijk om vooral ondersteuning en nabijheid te bieden of eerder directief te zijn en grenzen te stellen.

De verschillende fasen die we onderscheiden in dit model:

- Fase 0: Evenwicht
- Fase 1: Angst voor controleverlies
- Fase 2: Gedeeltelijk controleverlies
- Fase 3: Totale controleverlies
- Fase 4: Ontspanning
- Fase 5: Leermoment (= ervaringsleren)

Fase 0 en fase 4 bevinden zich op hetzelfde niveau. Het doel is proberen om vanuit elke andere fase terug te keren naar datzelfde (basis)niveau.

Preventieve ondersteuning en begeleiding

Voorkomen is beter dan genezen. Een oeroud gezegde, maar ook hier nog steeds een vertrekpunt. Wij zijn ervan overtuigd dat 99% van conflicten en crises kunnen voorkomen worden met een goed preventiebeleid. Door gepaste feedback en tijdig te interveniëren, kunnen we tot een maximale reductie van agressie en bijgevolg straf komen.

Wij gebruiken daarvoor een aantal tools;

1. Positieve bejegening

We benaderen de leerling als gelijkwaardige partner met respect voor zijn of haar waarden. We proberen ons hierbij in te leven en in dialoog te gaan met de leerling over zijn of haar noden. Afstemmen op de noden van de leerling kan betekenen dat er telkens bekeken wordt mét de leerling wat hem of haar kan helpen om escalaties te vermijden. De relatie tussen leerling en leerkracht is hierbij van groot belang. In het contact met de leerling wordt een houding van geweldloosheid nagestreefd. Zo wijzen we niet te accepteren gedrag wel af, maar nooit de leerling en reageren we rustig op iemand die gespannen is. Niet alleen zorg voor de ander, assertiviteit, vastberadenheid, duidelijkheid en het positief benaderen van gewenst gedrag zijn hierin belangrijk, maar ook zaken zoals het voorspelbaar maken van regels, omgeving en dagelijkse routines, inseinen en positief herformuleren.

2. De Pro-Actieve Cirkel

Deze methode bevindt zich eveneens volop in de fase nul van het crisis ontwikkelingsmodel en onderaan de preventiepiramide. Deze methode vindt zijn kracht in de eenvoud. De cirkelopstelling geeft niet alleen een groepsgevoel, maar ook een gevoel van gelijkheid. Door iedereen aan het woord te laten, oefenen we op respect, begrip voor elkaar en verbinding. Elke week, elke dag en misschien zelfs elke les indien nodig. Dit biedt een uitlaatklep en zorgt zo op lange termijn voor een goede sfeer en een gezond leer – en leefklimaat.

3. Time-out als preventieve maatregel

Hoewel zich dit reeds in het gebied van spanning/conflict bevindt, maakt het toch nog deel uit van preventie. Door de leerlingen time-out aan te bieden, kunnen we inspelen op de noden van dat moment en de overgang naar totaal controleverlies vermijden. Ook hierin onderscheiden wij ons van andere omgevingen, waar de spanning geen uitlaatklep vindt en dus vaak escaleert. Dit kan een afgezonderd lokaal zijn, maar evengoed een afgesproken vluchtroute of een activiteit (zoals lopen).

4. De pijlers

Alle voorgaande pijlers in deze visietekst zijn eveneens tools die we gebruiken binnen het preventieve verhaal van onze werking. Het einddoel van alles is telkens weer hetzelfde: Een sterk en positief schoolklimaat.

Curatieve ondersteuning en begeleiding

In curatief herkennen we het Engelse werkwoord 'cure': genezen. Terwijl we bij de preventieve ondersteuning en begeleiding vertrokken vanuit het principe "voorkomen is beter dan genezen", moeten we hier vertrekken vanuit de wetenschap dat genezen toch soms nodig is.

We vinden deze curatieve maatregelen terug, bovenaan de preventiepiramide. Niet toevallig het kleine topje, want het is belangrijk dat dit pas als laatste handvat wordt aangegrepen.

Er moeten curatieve maatregelen komen wanneer er schade wordt berokkend aan zichzelf en/of aan derden. Dit zowel materieel als emotioneel.

Hier baseren we ons echter evenzeer op het eerder genoemde 'social discipline window', en zijn deze curatieve maatregelen niet gericht op het klassieke (autoritaire) straffen, maar op (gezaghebbend) herstel. Essentieel voor herstelgericht werken is dat we onderscheid blijven maken tussen de persoon en het gedrag. Herstel betekent niet alleen herstellen van materiële schade, maar ook het emotioneel leed en de schade aan de relatie met het slachtoffer en de gemeenschap.

1. Time-out als curatieve maatregel

Als preventie kan time-out een heel efficiënte tool zijn om op korte termijn crisissen te voorkomen, maar ook curatief kan time-out een redmiddel zijn.

Als het school of klasklimaat bedreigd wordt en daarbij het emotioneel en/of fysiek welzijn van de andere leerlingen of misschien zelfs leerkrachten in het gedrang komt en de leerling is niet meer in staat om preventief zelf naar time-out over te gaan, dan is het vaak nodig dat de leerling verwijderd wordt.

Dit gebeurt altijd met 2 leerkrachten en volgens het correct wettelijk kader.

2. Het 4-laden model

Net zoals elke werking, gemeenschap of maatschappij in het algemeen, hebben ook wij een gestructureerd beleid gebaseerd op vooraf vastgelegde afspraken. Dit zijn duidelijke grenzen die het algemeen welzijn van iedereen bevorderen en bewaken.

Als deze grenzen niet worden gerespecteerd, dan kan het veiligheidsgevoel en welbevinden van de groep in het gedrang komen.

Aan die afspraken zijn telkens maatregelen gekoppeld om zo efficiënt mogelijk terug naar een gezond leefklimaat terug te keren.

Lade 1: Ernstige eenmalige overtredingen

Lade 2: Niet-ernstige eenmalige overtredingen

Lade 3: Herhaaldelijk niet-ernstige overtredingen

Lade 4: Veel voorkomende ernstige overtredingen: herstel

3. Het Herstelgesprek

Dit is een van de belangrijkste tools voor het komen tot herstel, en tegelijk ook een heel directe manier. Het herstelgesprek is gebaseerd op slechts 4 vragen en is erop gericht om zo snel en efficiënt mogelijk terug tot die verbinding te komen en dus het leef -en leerklimaat de herstellen.

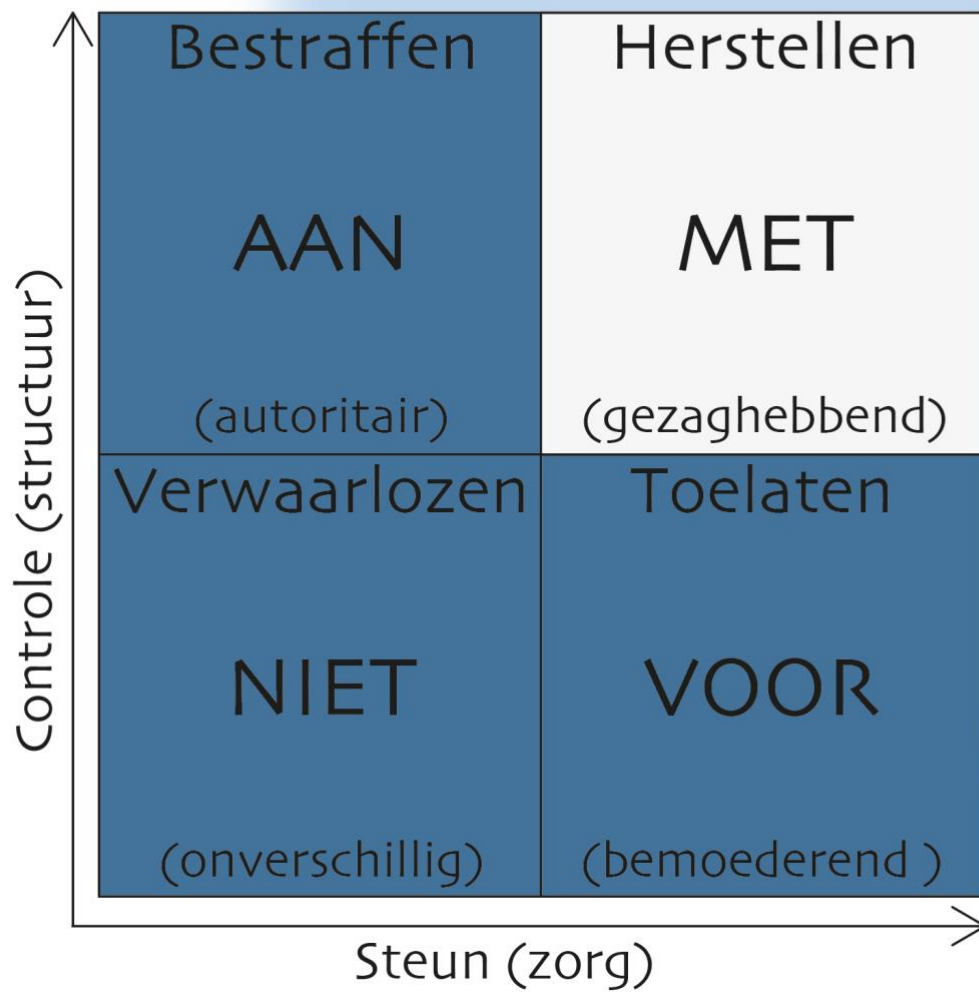
Externe begeleiding en ondersteuning

Hoewel wij binnen onze werking altijd proberen de beste begeleiding en ondersteuning te bieden, kunnen wij dit niet altijd alleen. Een goede zaak ook. Zo zorgen we er ook voor dat wij niet kunnen handelen vanuit een subjectief standpunt.

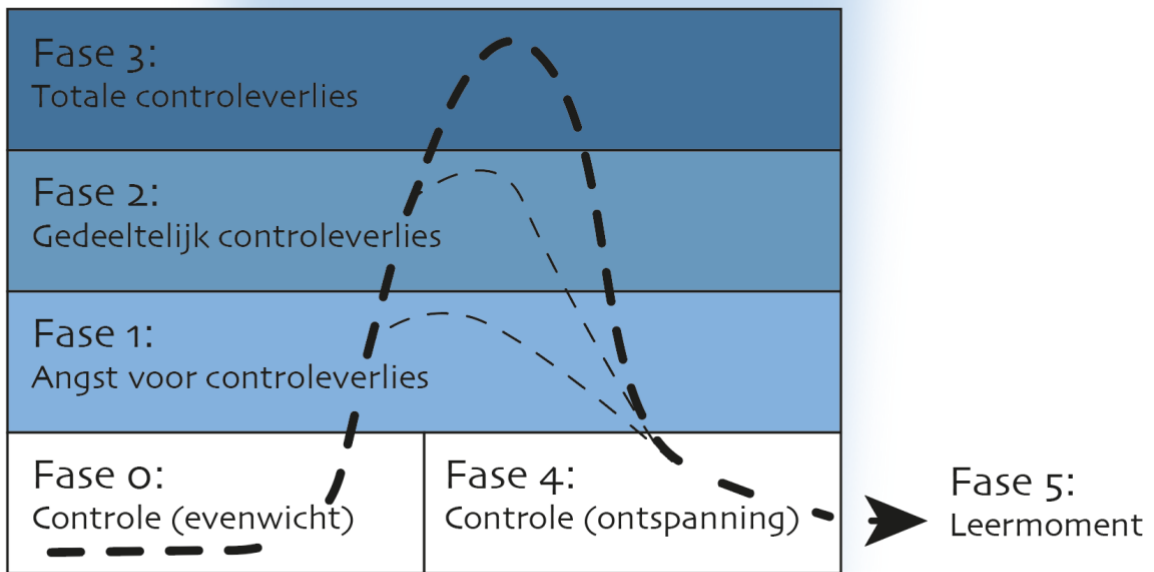
Denk hierbij aan het CLB, zorgboerderij, Ligand, Oranjehuis, Groep Intro ...

Kaders

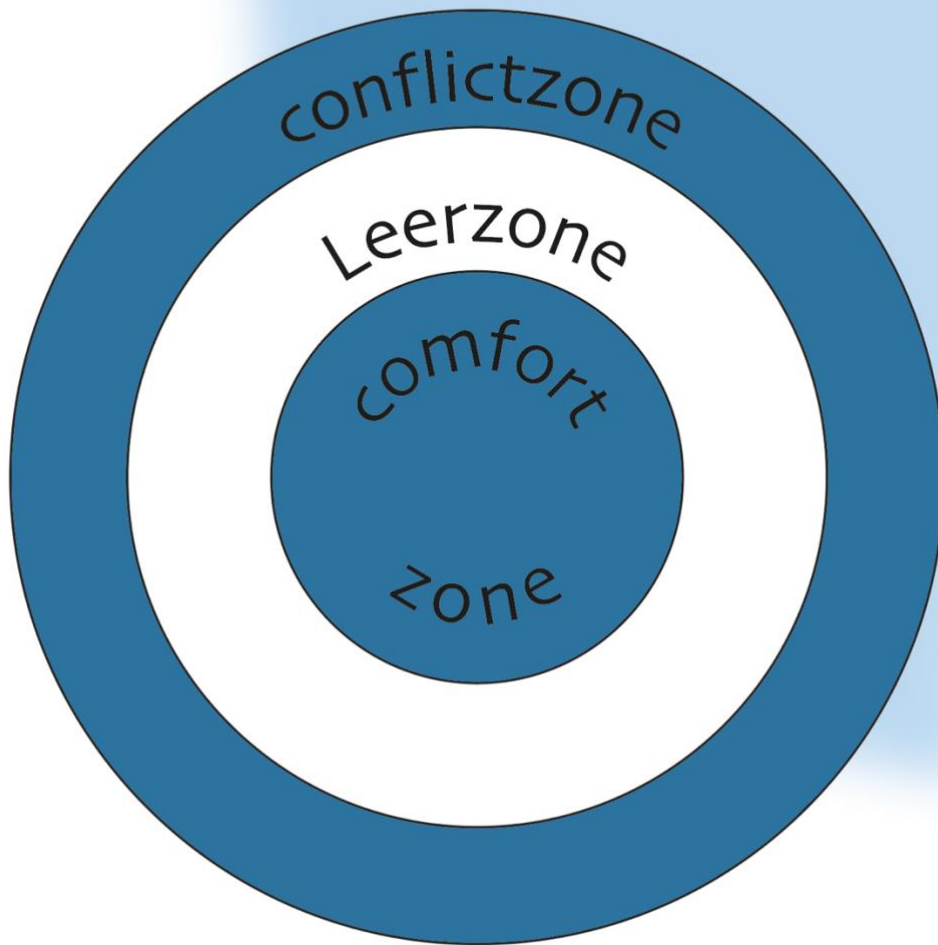
social discipline window

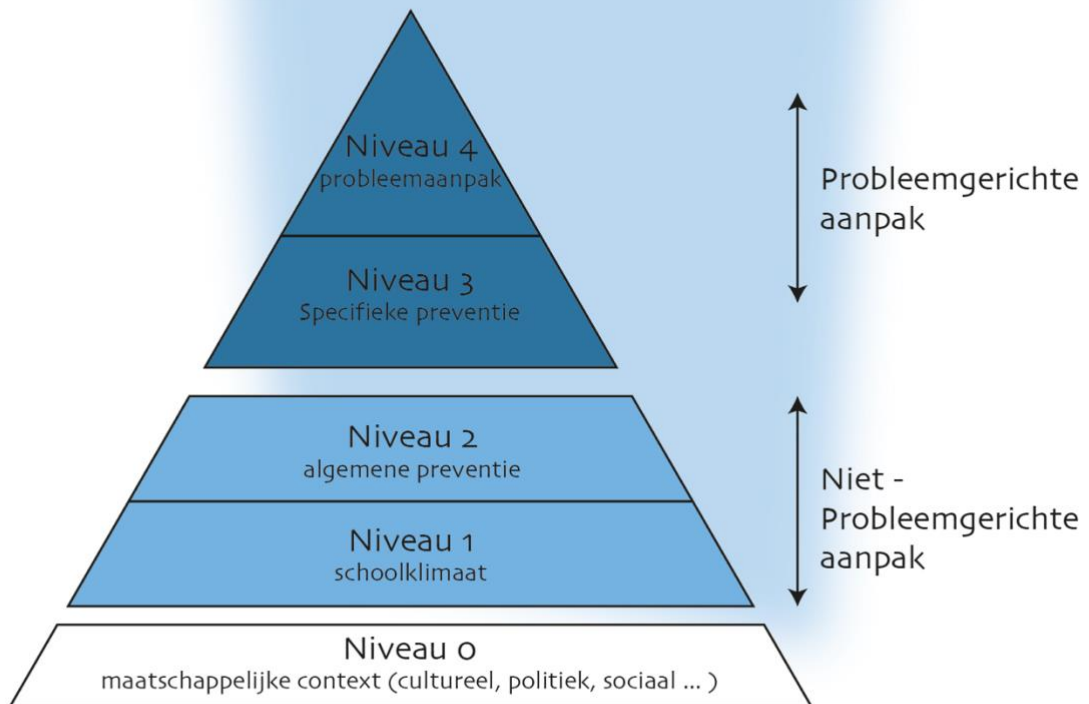
crisisontwikkelingsmodel

de groeicirkels

de preventiepiramide

4- Laden model

Niet ernstig
Eenmalig

Ernstig
Eenmalig

Niet ernstig
Herhaaldelijk

Ernstig
Herhaaldelijk

Het Herstelgesprek

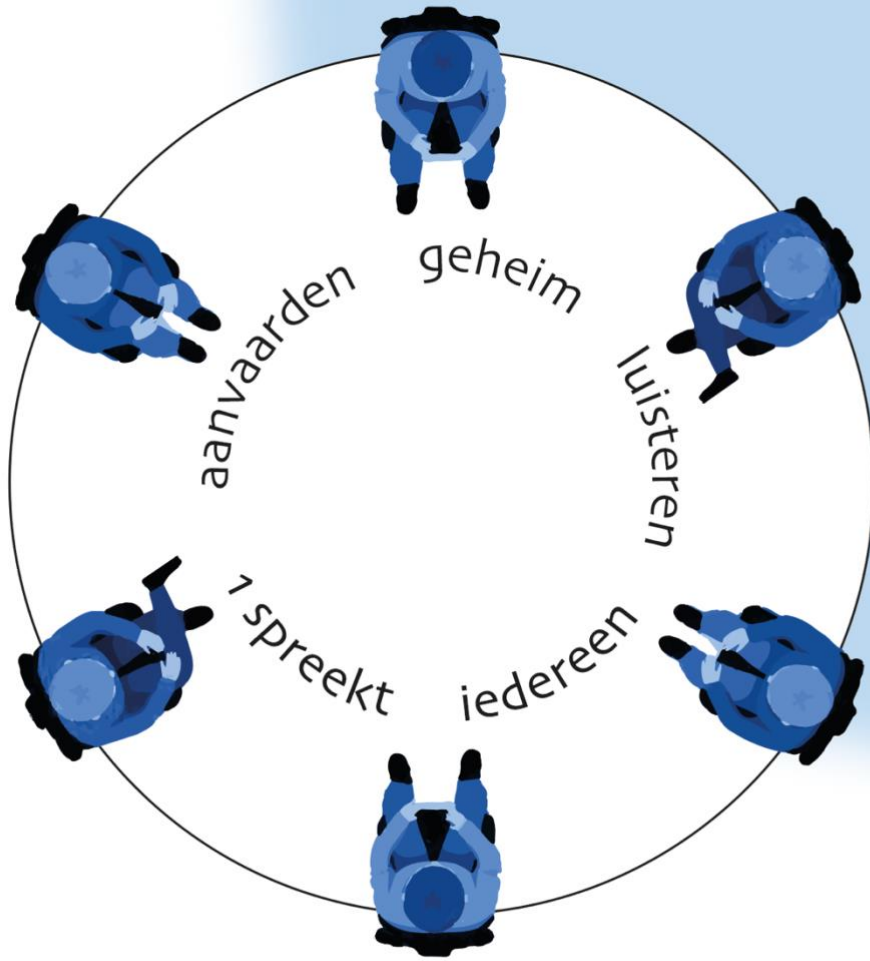
1 Wat is er gebeurd?

2 Hoe voel ik me daarbij?
Hoe zou de ander zich voelen?

3 Wat was mijn aandeel?

4 Hoe wil ik dit oplossen of herstellen?

De Proactieve Cirkel

Procedures

Lesgebeuren

Bij het starten van de les zorgt de leerlingen dat hij zijn materiaal mee heeft. (Cursus en schrijfgerief.) Regels per vak kunnen in samenspraak met de leerkracht opgemaakt worden. De leerlingen ondertekenen deze regels.

Er wordt in klas niet gegeten of gedronken. Afhankelijk van de les kan water eventueel worden toegestaan.

Er worden geen persoonlijke mediatoestellen zoals gsm, mp3 speler ... gebruikt of bovengehaald tijdens de lessen. De leerlingen krijgen de mogelijkheid deze toestellen vóór de aanvang van de lessen af te geven.

Er wordt actief deelgenomen aan de lessen en we spreken elkaar en de leerkrachten met respect aan.

Teveel drukte, ongepast gedrag... kan de les storen. De les kan daarom mits onderlinge afspraak met de leerkracht individueel worden verder gezet in de open time-out. Dit kan zowel op vraag van de leerling of op vraag van de leerkracht. De leerling treedt hierover niet in discussie.

Indien de les toch verder wordt verstoord wordt hier gepast gevolg aan gegeven volgens het 4-ladenmodel.

Pauze en speeltijden

Start van de dag en speeltijden

- We stappen rustig van de bus en wachten aan de hoofdingang van campus Ter Bruyninge op de leerkracht.
- We praten maar roepen niet.
- We blijven van elkaar. (geen trek en duwspelletjes)
- We wandelen via de aangeduide route naar onze eigen speelplaats.
- We mogen de gsm gebruiken op de speelplaats. Dus enkel op de speelplaats en niet onderweg van de bus naar de speelplaats en terug.
- Voetballen of een andere balsport is enkel toegelaten in de voorziene ruimte. - Iedere dag (alle speeltijden van die dag) wordt er een verantwoordelijke aangeduid (met een reserve 1 en een reserve 2 om zo afwezigen op te vangen) die "altijd" voetbalt. Dit schema wordt uitgehangen waar het vanaf de speelplaats zichtbaar is voor iedereen.
- Deze verantwoordelijke neemt de bal (onthaal) bij het begin van de pauze
- Er wordt gevoetbald of een spel gespeeld met de bal wat niet hinderlijk is voor anderen dit wil zeggen dat bijvoorbeeld de bal niet hoger gaat dan het hoofd, er niet bewust hard en doelloos wordt getrapt

- Wanneer de lkr om welke reden en wanneer ook de bal opeist, dan wordt deze onmiddellijk afgegeven.
- Bij het signaal van het einde van de speeltijd, wordt de bal onmiddellijk gegeven aan de verantwoordelijke van de dag.
- We respecteren het materiaal en de aanplantingen rondom onze speelplaats.
- We blijven buiten tot de bel gaat. Enkel met uitdrukkelijke toestemming van de leerkracht mogen we het gebouw betreden buiten de lestijden
- Na het signaal gaan we op de voorziene stippen staan.
- Als de leerkracht voor de groep staat sta jij ook al in de rij op de stip.
- Schooltassen op de voorziene plaats, buiten onder de bank in eigen vak.

Middagpauze

- Er wordt niet gegeten tijdens de middagspeeltijd énkél in de refter.
- Voor we naar de refter gaan vormen we een rij op de stippen.
- We wandelen rustig (speeltijd is voorbij!) naar de refter en vormen twee rijen buiten aan de deur en wachten in stilte tot de leerkracht de toestemming geeft om binnen te gaan.
- We nemen in stilte plaats en wachten tot we kunnen aanschuiven.
- We schuiven rustig aan. We laten niet teveel in één keer opscheppen zodat er geen onnodige restjes overblijven.
- Wie een tweede maal opschept, eet zijn bord leeg.
- We knoeien niet met peper en zout of met water en laten anderen met rust. We houden het voedsel in eigen bord.
- We lopen niet ongevraagd rond, wie een vraag heeft, steekt zijn hand op.
- We praten enkel als w hier toestemming voor krijgen en roepen niet naar anderen aan een andere tafel.
- Toiletbezoek mag enkel met toestemming van de leerkracht.
- We respecteren het materiaal en brengen geen vernielingen aan.
- We ruimen onze tafel netjes af en schuiven de stoelen op hun plaats.
- We vormen twee rijen aan de buitendeur en gaan rustig naar de speelplaats.

Time-Out

Open Time-Out

Open time-out bevindt zich binnen het crisisontwikkelingsmodel in fase 1, 2 of 4.

Zowel de leerling als de leerkracht kan ervoor kiezen om gebruikte maken van de open time-out. Dit is geen strafruimte, maar kan wel worden gezien als een plek van rust ter preventie van een conflict of een plaats ter afkoeling tijdens of na een klein conflict.

De time-out ruimte kan ook worden gebruikt als individuele werkruimte tijdens de lessen wanneer de leerkracht of leerling oordeelt dat de aanwezigheid van de leerling in de klas niet aangeraden is.

De time-out ruimte kan ook voor dezelfde doeleinden gebruikt worden tijdens pauze momenten.

In de open time-out kan de leerling ...

- ... met verminderde prikkels in rust verder werken...
- ... individueel verderwerken aan (inhaal) taken of toetsen...
- ... met een computer werken, tenzij de leerkracht dit uitzonderlijk niet toestaat...
- ... werken binnen een tijdslimiet die op voorhand wordt afgesproken met de leerkracht of leerlingbegeleider...

Gesloten Time-Out

Gesloten time-out bevindt zich binnen het crisis ontwikkelingsmodel in fase 3.

De leerling gaat zonder discussie naar de gesloten time-out. De leerling kan er ook zelf voor kiezen om in de gesloten ruimte te gaan of kan indien nodig door 2 leerkrachten naar de ruimte gebracht worden. Hiervoor maken de leerkrachten altijd gebruik van de door het team gekende PVT – techniek. Door deze techniek toe te passen wordt lichamelijke schade zo goed als mogelijk vermeden en kan ook de veiligheid van de anderen het best worden gegarandeerd.

In de gesloten time-out is rust het belangrijkste aspect. Dit wil zeggen dat de leerling niet kan verplicht worden te praten of zich hoeft te verantwoorden op het moment zelf. De leerling kan erop vertrouwen dat hij tussen de 4 muren van de time-out ruimte met rust wordt gelaten zolang dit nodig is.

In de gesloten time-out kan de leerling ...

- ... zijn of haar emotie de vrije loop laten gaan zonder zichzelf daarbij te bezeren.
- ... indien nodig geacht door de leerkracht of begeleider verplicht worden binnen te blijven.
- ... na of tijdens een crisis tot rust komen.
- ... niet verder werken aan taken, behalve in uitzonderlijke gevallen en in samenspraak met de leerkracht.
- ... zolang blijven als de leerling zelf of de leerkracht dit nodig vindt.
- ... de deur op een kier zetten wanneer hij of zij klaar is voor een gesprek.

Opvolging

Na een conflict is herstel de belangrijkste eerste stap. Een herstelgesprek betekent dat er in dialoog met de leerling wordt gegaan. We doen dit met 3 partijen (de leerling, de 'andere' partij en een derde neutrale partij). Het is belangrijk dat de neutrale partij, het gesprek leidt.

Op voorhand zal beslist worden wie die onafhankelijke derde partij is. Dit kan bijvoorbeeld de psycholoog of leerlingenbegeleiding zijn. Zonder herstelgesprek wordt integratie in het schoolgebeuren afgeraden. Anderzijd wordt na een succesvol herstel de leerling ook weer zonder problemen opgenomen in de groep en het lesgebeuren.

Afhankelijk van de ernst van de feiten, wordt nadien eventueel ook teruggekoppeld naar het 4-ladenmodel. Zo zal bijvoorbeeld bij schade door de leerling diens ouders op de hoogte worden gesteld om in te staan voor de kosten en/of de reparatie.

Achterstand van lessen worden ingehaald in pauzemomenten of REM-momenten. Dit steeds op initiatief van de leerling en in samenspraak met de leerkrachten.